

Lo Soment

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de les Flors. No's retornan los originals encara que no's pliquin.

REUS, Dimars 13 de Maig de 1902.

ANY XVII

*****

NUM. 4.280

Redacció y Administració: Lliga Catalanista, Amargura, 1.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . 4—
Extranger y Ultramar. . . . . 8—
Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGLA DE AZAHAR SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agrable sabor y delicat perfum.

FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

XAMPANYA CATALUNYA
MIRO · Y · TARRAGÓ - REUS

Concours Egyptien de Produits Espagnols à Alexandrie. 1901 - 1902. Grand diploma d'honneur avec Medaille, pour Champagne extra carte d'or

AIXAROP DE HIPOFOSFITS
LA LEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forces, vaig prescriurel l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà appetit y forças y se li regularisaren las reglas: —Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escròfula crònica. Cansat d'asar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensayar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lenzini, Catedràtic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'expén altre del mateix nom.

CLIMENT

GRAN DIPÓSIT DE CARBURO DE CALS

Sens competencia possible per sa calitat extra superior, sense pols, producció màxima de gas y preu reduhit.

UNICH DEPOSITARI: Eugeni Torroja y Argilaga

Plaça de Sant Francesch, número 1 y Plaça de Prim, número 3.—REUS

INCREIBLE VERITAT!!

Única y verdadera ocasió per gastar-be lo diner en regalos, quin valor supera sempre, al que costa. Objectes d'or de ley garantisat (18 quilats) ab bonichs y explèndents brillants, químicament perfectes, de mes valor, per son constant exemplidor y llàmpiesa, que són verdaders. Descomposició de llum; duresa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESETAS

se regalan al qui distingeixi aquets brillants Alaska dels llegitims. Gran Premi en la Exposició de París.

Anells pera cabeller, or brillant. 50 pessetas.

Idem pera idem (brillant molt gros). 100

Idem pera idem (brillant molt gros). 25

Aiguilla, idem, idem. 50

Agulla, idem, idem. 25

Anells pera senyora ó senyoreta, idem, idem. 50

Arrecades (parell) pera senyoreta, idem, idem. 25

Idem pera senyora, idem, idem. 50

Idem pera idem (brillant gros). 100

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

Idem pera novas (verdader regalo). 50

Idem pera novas (verdader regalo). 25

nyias' devém fugirne, y 'l qu' es los possiblistas, cregu que 'n son molt d' amichs perilllos.

Y á més d' això, senyor Mayner, gno li sembla que 'ls seus amichs del Ajuntament, li fan à V. un flach servey oferintli un carrech que desempenyava lo senyor Amar, à qui segons diuhen lo comitè possibilista ha expulsat del partit? ¿No li sembla qu' es molt trist això d' eser del si 'n queda? ¿No creu V. que no es ni gota agradable, que a V. li vulgan donar lo tall que han hagut de treure de la boca d' un senyor com lo senyor Amar, que devia fer una feyna d' alló tant desastrosa, ja que l' han hagut d' expulsar del partit?

Creguins senyor Mayner, que li diem de bona fè. Si V. vol continuar essent polítich, vaigisen ab la part sana del seu partit, que á bon segur no li mancarán partidaris, y deixi à 'n aqueixa colleta que te per Meca un cert mas de vera Reus ahont hi ha una pareta feta contra lo que disposan las Ordenans municipals, d' aqueixa colleta de quina se separaren plens de desengangs los vells catalanistas, de la que s'han separat ó estan à punt de separarsen los republicans federales, y a la què se fanirà separant tothom, fins los mateixos partidaris seus, així que 's vaigin coneixen las sevas manyas políticas.

CRISIS MINISTERIAL

Lo senyor Canalejas ha escrit al senyor Sagasta, dientli que no podia continuar en lo Govern.

Com que la dimissió den Canalejas se suposa definitiva, la fantasia dels polítich ja 's entrega á tota mena de calendaris respecte á la soluciò que pot tenir la crisis.

Alguns diuen que després de la coronaciò del Rey, en Sagasta declinarà los poders y solicitarà un descans, ja que l' obligan á fer una vida ajena á ocupacions y cuidados; y que al mateix temps recomanarà als prohoms del partit que acceptin la quefatura interina del senyor Moret, perque aquet te elements pera fer la concentraciò monàrquica que va fracasar al plantejarse la darrera crisi.

També 's diu que l' duch de Tetuan y sos amichs no tindrian cap inconvenient en agruparse entorn de la quefatura interina y provisional del senyor Moret.

Aquet seria lo primer govern del Rey.

Altres creuen que la crisi se reduirà á la substituciò del senyor Canalejas, y que en Sagasta no pensa deixar la presidencia del Consell de ministres.

Lo senyor Canalejas ha confirmat la seva dimisiò.

Li han visitat los ministres d' Instrucció Pública y de Gracia y Justicia, pera ferlo desistir; pero no han conseguit son desitj.

Los amichs den Canalejas diuen que aquet deseoneixia la nota del 6 d' Abril en las negociacions ab Roma.

Lo mateix diu en Sagasta.

En canvi, altres ministerials afirman que las negociacions ab lo Vaticà están conformes ab lo programa del Govern, firmat pels actuals ministres á instancies de la Regent.

Be ho devia saber en Canalejas—afegian que eran impossibles los seus radicalismes.

En canalejas afirma que l' han enganyat, y com home d' honor, romp'ab tot abans de doblegarse.

Ha dit en Canalejas que seguirà en lo ministeri fins á la coronaciò, y sols assistirà ab lo Govern à n' aquest acte.

Los seus amichs diuen que sols retiraria la seva dimisiò si 's donessin las credencials de despedida al Nunci ab la seva natural conseqüencia de sortir del Govern en Moret y l' Almodóvar.

En Sagasta está malalt.

Los conservadors se mostren preocupats ab la crisi y judican prematura la seva tornada al Poder.

DONDE ESTA LA PASTORA?

Lo regidor senyor Borrell, fentse resso d' un solt per nosaltres publicat, preguntà al senyor Alcalde, durant l' última sessió del Ajuntament, ahont era lo senyor Inginyer municipal, puig corria la veu de que dit senyor se trobava fora de Reus feya ja molts dies. L' Alcalde sortí del pas, dient qu' ell havia donat permís à 'n aquell senyor pera que pogués anarsen de Reus set ó vuit dies y que si 'l senyor Borrell volia sapiguer quelcom més, que ho preguntés al senyor Pallejà que n' està més ben enterat. Y de mala gana allàvors el elocuente tribuno D. Ramón Pallejà, y en elocuentes y arrebataidores párrafos, que deixan á la concurrencia ab un pam de boca oberta, explicà que..... no sabia si 'l senyor Inginyer municipal era à Reus ó fora de Reus, pero que tots aquells documents que deu haver de firmar l' Inginyer del Municipi, s' han presentat al Ajuntament ab la firma d' aquell senyor.

Com que ab aqueixas explicacions, nostres llegidors se quedarien tant enterats com antes y nosaltres desitjém que 's quedin una mica més ben enterats, los donarem la soluciò d' aqueix problema. Segons se diu, lo senyor Inginyer del Municipi fa al menys un parell de mesos qu' es fora de Reus, encare que 'l senyor Pallejà cregu que pel sol fet de firmar los documents que li pertoca deu haver de ser à Reus, com si solsament à Reus si coneugués la tinta d' escriure. Y 's diu encare més; se diu que 'l Inginyer municipal si 's troba fora de Reus no es pas pera fer una passejada, sino porque està fent estudis d' un salt d' aigua que vol explotar una casa comercial d' aqueixa ciutat, en qual casa hi té sos capitals un senyor regidor.

Verdaderament la cosa es un xich grave, pero d' aqueix senyor Inginyer municipal se pot creure tot lo que 's digui com a prova de la seva activitat. Perque ho es molt d' actiu aqueix senyor; més de lo que vostés se poden pensar.

Figurantse qu' es, a la vegada, inginyer municipal, verificador de contadors eléctrics nombrat pel Govern d' Espanya y fá trevals, segons diuhen malas llenguas, per una empresa que suministra electricitat al Municipi. Y així resulta, que, aqueix bou senyor, ve á ser una segona edició d' aquell célebre Juan Palomo.

Supòsinse que algú de vostés, estimats llegidors, vol posar un motor eléctric. Com es natural anirà á la fàbrica d' electricitat á informar-se y alí los hi diràn que pera fer lo projecte pera l' instalaciò del motor poden veure al Inginyer municipal. Després hauràn de presentar lo projecte al Ajuntament, y l' Inginyer municipal aprobarà sense dificultat lo projecte qu' ell mateix los havia fet. Posarán lo motor, y 'l senyor Inginyer municipal, com a verificador de contadors eléctrics, los vindrà á examinar lo contador, que no cal dir que trobarà que marxa d' alló més bé.

Ja ho venhen si 'n es d' actiu l' Inginyer municipal y si 'n té de tocar de teclas. Y ab tot y això, segons se diu, encare li queda temps pera estudiar salts d' aigua.

SUSCRIPCIÓ PEL MONUMENT AL DOCTOR ROBERT

Pessetas.

Suma anterior 487'25

Don Pere Cailà 2

" Julius Pascual 1

" Cásimir Grau y Company 10

Suma 500'25

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Redacciò y Administraciò de Lo SOMATENT.

En la Lliga Catalanista.

En la Camiseria de don Joseph Martorell, Monterols, 40.

En la Botiga de Novetats de don March Massó, Monterols.

En la Barberia de don Joseph Arquer, Mont-rolos.

En la Llibreria de don S. Laguna, Mont-rolos.

En la botiga de novetats "El Capricho", Monterols.

En la Drogueria de don Antón Martra, Galanás.

En la Llibreria de don Pere Tost, Arrabal de Jesús baixa.

En la Fàbrica de pastas pera sopa de don Antón Rcdón, Jesús.

Y en altres punts en quins s' indica ab un cartellet especial.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 12 de Maig de 1902.

Naixements

Maria Fort Freixa.—Pere Llobera Ferré. —Joseph Piñol Ollé.—Francisca Llauderó Borbonés.

Matrimonis

Enrich Vilalta, ab Dolors Roig.—Joaquim Bassora, ab Maria Barrufet.

Defuncions

Teresa Anglès, 47 anys, Hospital Civil.—Bonaventura Company, 31 anys, Hospital Civil.—Gabriel Sotorra, 11 anys, Llobera 18.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIÓNS

del dia 12 de Maig de 1902, facilitades per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Baròmetre aneroide	Grau d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del cel
9	752	62			Ras
15	752	66		5	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Minim	Ter. tip.			
15	20'17	14'1	19	0	airr	0'4

Calendari català

Sant d' avuy.—S. Pere Regalat

Sant de demà.—S. Bonifaci

Sart lo SOL á las 4 h. y m. 43 y 's pon á las 7 h. 10 m.; surt la LLUNA á las 10 h. 12 m. y 's pon á las 12 h. y 20 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimesres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugues de Francoli.—Divendres, Cornellà, Montblanc y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugues de Francoli.

CRONICA

Los posibleros de Las Circunstancias se tornan valents. Han passat una pila de setmanas callats, com los morts del Cementiri vell, mentres Lo SOMATENT anava seguint la seva campanya contra los quatre que manguejen lo partit possibilista, burlantse dels possibilistas de bona fè, à 'n los quals no van dirigidas las censuras del nostre diari; pero segons sembla, altre vegada volen sortir á la palestra los muts de conveniencia de Las Circunstancias.

¿Y saben los nostres llegidors á que es degut aytal miracle? ¿Saben per quina rahó tornan á parlar,—ó millor xerrar—aqueles bons senyors que fins avuy havian fet lo mut, y perquè ens dedican aquell parrafet de Las Circunstancias del diumenge en lo que si lleiguen parauletas tant finas com allò de impiudicables mujeruelas que d' una hora lluny mostren la mà de cert orador de pá sucat ab oli, que fa discursos ab párrafos muy eloquents que recordan als de Castelar?

Donchs senzillament; tornan á parlar, per-

que los ha sortit de cop y volta un maton terrible. Si senyors; los posibleros de Las Circunstancias, à 'n els qui cuatro muñecos havien fet perdre l' us de la paraula, tornan á aixecar lo gallo perquè contan ab un regidor que maneja molt bé lo sabre y la pistola y qu' ensenyà uns punys que fan tremolar cada vegada que à Casa de la Ciutat algú fá una pregunta qu' ell consideri impertinent.

¡Terror, furor, pavor...! Cuandevulga dia sentirán á dir nostres llegidors, que 'ls redactors de Lo SOMATENT han sigut menjats de viu en viu. ¡Quina por!

¿Se 'n recordan d' allò de que Las Circunstancias no volia discutir més ab nosaltres porque som cuatro muñecos—es estrany que no digués cuatro locos—y no volta perdre lo temps? Doncs ja no hi ha res de lo dit. Las Circunstancias, en son número del diumenge, torna á ocuparse de nosaltres.

¿Quina abella los ha picat simpàtics muts de conveniencia de Las Circunstancias? ¿Que pot ser los sobre 'l temps, que 'l volen perdre discutint ab nosaltres?

Vaja, que ni que 'ns ho jurin no ho creuem. ¿A Vs. sobrarlos lo temps? Y que ha de sobrar, sant cristià, si tenen tanta feynal! Han d' asistir cada dia puntualment á las oficinas municipals, y després han de redactar aqueix gran diari, Las Circunstancias, qu'es nada menos que tres coses: órgano del partido prehistórico de la provincia (!!) defensor dels interessos de la Sociedad de socors mútuos del carrer de San Salvador, y Gaceta oficial dels amos de Reus. ¡Veigin si 'n tenen de feynal!

Ne passan més pel mon que per las altres bandas.

Y més en assumptos de l' Ajuntament que à can Garlanda.

Segons diuhen.... bonas llenguas.

Per exemple:

La cloaca que 's tracta de construir al carrer de la Font, no resultarà ni com se va projectar, ni com se va subastar en un principi.

Ni tindrà las condicions de solidés que una obra de tanta importancia com aquella deu haver de tenir.

Ni tindrà la capacitat que se li va senyalar.

Ni podrà tenir acometiments de l' aigua de pluja que tanta ne baixa per lo carrer Major.... per què molt censill; perque lo conducte ab que 's té de empalmar á las passes (entrada del carrer del Batà) no té la suficient grandaria pera engolir tanta aigua.

¡Y d' això se 'n diu fer una gran cloaca!

¡Y per això gastem tants cuartos lo poble que paga!

Mes, callém, callém los catalanistas, que tenim las fincas amillarades baixas y se 'ns podria desenbrir.... segons digné un regidor que cobra del Municipi.

**

A propòsit de la cloaca.

Tenim de fer dos afirmacions molt graves; y en serio y de debò.

1.º Lo pis terror de dos casas del carrer de la Font, ha fet moviment, ó lo que es igual, han quedat clivells; lo qual evidencia que lo desmont de terras del dit carrer de la Font ha cansat perjudici á la propietat particular; y això no deu permetrelo l' Ajuntament.

2.º Que la conducció d' aigües de la Font vella ha tingut de canviar de llech, quedant destruïda una magnifica conducció que hi havia y construïda altre de massa senzilla, que en son dia podrà donar que entendre; y allàvors serà difícil lo corregir, donchs les obres de la cloaca ho

Lo mercat setmanal, celebrat ahir en nostra ciutat se veié regularment concorregut, haventsehi verificat bon número de transaccions de mitjana importància.

Lo mateix que surten caragols cuan plou, surten també aquells descuits dels que no 'ns haviam apercebít cuan feya sol.

Aquells descuits son deixar que 'l públic obtrueixi las vies de les alcantarilles de pas en les arrabals, de les que 's serveixen los particulars per entrar los carruatges á les seves cases. En aquests dies en que les plujas han estat tan copiosas, les aigües tretas del seu curs natural han ocasionat un sens fi de molestias, pojant á les aceras y fins entrant á les botigas y magatzems.

Demà donaràm á la publicitat l'interessant proposició que 'ls regidors federals presentaren en la darrera sessió del Ajuntament y que no pogué ser acabada de llegir pels ardis de que 's valgueren los regidors possibilistes pera evitarlo.

Avans d' ahir fou trobat penjat en son domicili del carrer de Sant Roch, un jove de uns 31 anys, solter, que segons versions, l' induí á pendre tant fatal resolució certs disgustos que havia sofert.

Diumenge caygué sobre nostra ciutat una forta pluja que durà des de les dos de la matinada fins a més de les tres de la tarda.

Al vespre la temperatura era tant baixa com en los dias més crus del hivern.

Ahir s' aixecà lo temps y poguerem gaudir un dia del tot agradós y explendit en llum.

Ayans d' ahir donà á llum dos preciosas nenes ab tota felicitat, la esposa de nostre amic particular 'l' acreditat industrial don Pau Bofarull, donya Josepha Nogués, a quins nous pares felicitèm al ensembs que celebrem lo bon estat en que 's troba la senyora Nogués després d' haver posat al mon un parell de criatures que desitjem Den conservi pera major ditxa de sa vida matrimonial.

Los Jochs Florals que devian celebrarse á Lleida avuy, ab motiu de las festas de Sant Anastasi que comensaren al dia 10, s' han suspés fins a nova ordre.

Al Govern civil de Barcelona s' ha rebut un telegrama del ministeri del ram declarant brutas las procedencias de Manila, Hong Kong y Canton, ahont existeix lo colera.

La suscripció que 's fa á Sitges pera aixecar en aquella vila un monument al gran patrici doctor Robert, poja ja á la cantitat de 10.501 pessetas.

La casa Perilli y Companyia, de Milán, està construint á Vilanova y Geltrú un gradiós edifici destinat á fàbrica de productes pera utilisació de la electricitat.

La chimenea d' aquesta fàbrica, una vega d' acabada, tindrà la friolera de 50 metres d' alta.

Lo dia 27 del passat Abril, 'l' Ajuntament de Almenar, en sessió pública, acordà posar lo nom de doctor Robert á un dels carrers de la població, de conformitat ab la súplica de l' associació catalanista "Lo Segriá".

Per consums se recaudaren en lo dia d' ahir 1232'18 pessetas.

¡OH! MALALS QUE PATIU!
Recobren 'l' alegria, donchs en pochs días recobraren la salut encar que signi lo mal crònic de més de vint anys. Pera detalls lleigeixis "Milagrosos confites ó Inyección anti-venéreo y Roob anti-sifilitico COSTANZI" en 4.ª plana.

DEL ESTRANJER

París 12.

Details de la catàstrofe

Lo Govern francès ha rebut un telegrama del secretari general de la Martinica, dient que la catàstrofe es més grossa de lo que 's suposava.

Tota la banda Nort de la isla està destruïda; no hi queda res poblat.

Acaba de brollar del cràter un nou torrent de lava cap al Nort, recubrint tot lo terrer y donantli l' aspecte d' una immensa roca sense una taca de vegetació.

— De Fort-de-France comunican nous detalls que confirmen la magnitud de la catàstrofe, que efectivament se va extender fins á Fort-de-France ahont va caure una espessa pluja de cendres y pedres com avellanas, del pes d' uns deu grams.

Tota la isla va quedar coberta d' una capa de cendres d' uns tres milímetres.

Tot seguit se varen organizar los socors possibles.

Se calcula que les víctimes son unas trenta mil.

La catàstrofe va ser instantània y va ocasionar enormes desprendiments de gasos.

Los cadavres de las víctimes estan escampats en esgarrifós estat per tot arreu. Gairebé tots estan nusos, ab lo ventre obert, sortintlos les entranyas.

Han comensat las incineracions.

— Un despatx de Wasingthon diu que Monsieur Tairbeks va presentar ahir al Senat un bill autorisant al president Mr. Roosevelt pera que compri per compte dels Estats Units los queviures y efectes necessaris pera socorre als damnificats per la catàstrofe de la Martinica.

Del Transvaal

Londres.—Telegrafian de l' África del Sur que un grupo de indigenas ha sorprès a un convoy boer.

Los negres han mort a trenta burghers y s' han apoderat de tres entregantlos als inglesos.

Més de la catàstrofe

Telegrafian de Fort-de-France que a Sant Vicens s' hi va produuir una erupció sulfatada que ha durat nou dies. Lo dijous darrer va ser acompañada de molts llamps.

Varen aixucarse enormes columnas de foc y va caure una forta pedregada que va causar grans danys.

Al districte de Georgestad va sentirse un fort terratrèmol.

A l' illa de Sant Vicens se té coneixement de que 'l terratrèmol ha ocasionat 30 morts.

Secció comercial

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisió á Barcelona á las 4 de la tarde d' abir.

Interior 72'22 Cubas del 68 —'

Colonial —' Cubas del 90 —'

Orenses 25'90 Amortisable 93'95

Norts 53'35 Ob. 5 p. % Almansa 103'25

Alicants 78'45 Id. 3 p. % Fransas 57'87

Vitalici V. —' Id. 3 p. % Orense 46'75

PARIS MADRID

Exterior 79'10 Interior 79'22

— GIROS —

Paris 37'70 Londres 34'70

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior. 79'15

Rio Tinto. 1129'—

Norts. 183'—

Alicants. 271'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa, Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes de tots los països.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la piazza de Reus.

CAMBIS EXTRÀNJERS

Ops. Diner Paper

Londres 90 dñf —' 34'18 —'

" 6 " —' —' —'

" 8 dñv —' —' —'

" vista. —' —' 34'61

Paris 90 dñv. —' —' —'

" 8 dñf. —' —' —'

" vista. 37'10 —' 37'50

Marsella 90 dñf. —' —' —'

" 8 dñv. —' —' —'

" vista. —' —' —'

Perpignan 90 dñf. —' —' —'

" 8 dñv. —' —' —'

" vista. —' —' —'

Hamburgo 90 dñf. —' —' —'

" 8 dñv. —' —' —'

Valors locals. Diner. Paper. Oper.

Gas Reusense. 600

Industrial Farinera. 700

Banch de Reus de Descomptes y Prestams. 700

Manufacturera de Coton. 130

C. Reusense de Tranvias. 30

C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100. 300

Electra Reusense. 470

Manicom de Reus. —'

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, JOAQUIM SOCIATS

Carrer Santa Agna, 26.

Cotisió á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior 72'22 BARCELONA

Amortisable 5 p. % 93'92 Francs 37'70

Colonial —' Lliuras 34'70

Mercantil —' MADRID

Norts 53'25 Interior 72'25

Alicants 78'50 Francos 37'35

Orenses 25'90 PARIS

Obs. Francia 2 1/4 57'87 Exterior 79'10

Id. Almansa 5 0/0 103'25 Norts 182'—

Id. Id. ayg. —' Alicants 271'—

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona,

Madrid y Paris.—Compra y venta al contat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedes d' or y bitllets de tots los països.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

ANUNCIS PARTICULARS

MÁQUINAS PERA SULFATAR

L' acreditat lampista d' aquesta ciutat don Francisco Mata 'ns suplica fem constar que las renombrades màquines de sulfatar sistema Pamies, que ab tan d' èxit empilen los pajesos pera sulfatar las vinyas, foren inventades en son taller, en quin treballava son autor y que desde la mort d' aquest las ha seguit construint lo senyor Mata en sa casa Arrabal de Santa Agna, número 47, lampisteria; resultant ser lo verdader antich constructor de las acreditàdes màquines pera sulfatar sistema Pamies.

Se componen tota classe de màquines pera sulfatar y 's cambian per las de sistema Pamies.

Arrabal de Santa Agna, 47, Lampisteria.

BOTELLERIA MODELO

EL PANADÉS

LLOVERA 37.

Se expenen vins y licors de totas classes y á domicili. Preus sens competencia y classes inmillorables. Autenticitat de marcas.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE

D. ANTON BARDOY

HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

PERA LLOGAR

Ho està la casa del Arrabal baixa de Sant Pere, antiga tintoreria dels francesos.

Donarà rabò carrer de la Concepció número 1, primer.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

FERRO-CARRIL ECONOMIC

DE REUS Á SALOU

Servei de trens que regirà desde el dia 16 de Setembre de 1901.

Sortidas de Reus 4'10. — 9'10. — 14'47. —

17'58

Sortidas de Salou 4'56. — 11'04. — 17'25. —

19'40.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebratats médicaas, després d'una llarga experientia, s'han couvensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dies la purgació recent y ab cinch ó sis días la crònica, gota militar, úlceras, fiuix blanch de las donias, arenilla, catarro de la "Aejig", escofers uretrais, càlculs, retencions d'orina, y al 20 ó 30 días los extremenments uretrais (estrechez) encar que sian crònicaas de més de 20 anys, evitant las perilllosissimas sondas, no hi ha medicament más milagros que's CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquelles substancials, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon èxit d'aquests especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admets als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos i era's qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

Dé venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: enla de D. Antoni Serra, Arrabal de Santa Agnès, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agnès, 2, y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicaas à Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dilluns, dimecres y divendres à las 12.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY," Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-II, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisem al comprador un consum de

200 litros gas per caball hora

pera motors inferiors á 5 caballs, y

600 litros gas per caball hora

pera motors superiors á 5 caballs.

Pera motors electrichs lo consum es de

850 a 900 watts per caball hora

Abans que compréu motors pera vostras industrias, examineu be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 céntims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que's gasta empleant

motors eléctrichs.

Per lo tant, ya la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part estan las ventatjas.

VENTA A PLASSOS Y AL CONTAT

PER REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJUUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet Garcia y Companyia.-Plassa de la Llibertat

los cuales s'encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigu posat en marxa.

GARANTISÉM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipòsit exigit per las Llèys fiscals vigen's com
garantia per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALIATNE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidentis

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.
A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1902

LINEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montevideo y Buenos Ayres lo mateix y rápid vapor francés

F R A N C E

LINEA PERA L' BRASIL

Sortirà de Barcelona lo dia 5 de Maig pera Rio Janeiro y Santos, lo graduós y acreditat vapor francés

N I V E R N A I S

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, prim

ipal. —BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens.

BONAS HABITACIONES Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir á mos clients y al públic en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÀS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energia á gran distància.

Instalació completa de centrals. Illuminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleida y Tarragona Andreu Caixal REUS.

SUBIR AL PAVELLÓ

20.000 pesetas

abans, si es fa en el seu interior i el seu exterior, 20.000 pesetas

10.000 pesetas, 15.000 pesetas, 18.000 pesetas, 20.000 pesetas

20.000 pesetas, 25.000 pesetas, 30.000 pesetas, 35.000 pesetas

40.000 pesetas, 45.000 pesetas, 50.000 pesetas, 55.000 pesetas

60.000 pesetas, 65.000 pesetas, 70.000 pesetas, 75.000 pesetas

80.000 pesetas, 85.000 pesetas, 90.000 pesetas, 95.000 pesetas

100.000 pesetas, 110.000 pesetas, 120.000 pesetas, 130.000 pesetas

140.000 pesetas, 150.000 pesetas, 160.000 pesetas, 170.000 pesetas

180.000 pesetas, 190.000 pesetas, 200.000 pesetas, 210.000 pesetas

220.000 pesetas, 230.000 pesetas, 240.000 pesetas, 250.000 pesetas

260.000 pesetas, 270.000 pesetas, 280.000 pesetas, 290.000 pesetas

300.000 pesetas, 310.000 pesetas, 320.000 pesetas, 330.000 pesetas

340.000 pesetas, 350.000 pesetas, 360.000 pesetas, 370.000 pesetas

380.000 pesetas, 390.000 pesetas, 400.000 pesetas, 410.000 pesetas

420.000 pesetas, 430.000 pesetas, 440.000 pesetas, 450.000 pesetas

460.000 pesetas, 470.000 pesetas, 480.000 pesetas, 490.000 pesetas

500.000 pesetas, 510.000 pesetas, 520.000 pesetas, 530.000 pesetas

540.000 pesetas, 550.000 pesetas, 560.000 pesetas, 570.000 pesetas

580.000 pesetas, 590.000 pesetas, 600.000 pesetas, 610.000 pesetas

620.000 pesetas, 630.000 pesetas, 640.000 pesetas, 650.000 pesetas

660.000 pesetas, 670.000 pesetas, 680.000 pesetas, 690.000 pesetas

700.000 pesetas, 710.000 pesetas, 720.000 pesetas, 730.000 pesetas

740.000 pesetas, 750.000 pesetas, 760.000 pesetas, 770.000 pesetas

780.000 pesetas, 790.000 pesetas, 800.000 pesetas, 810.000 pesetas

820.000 pesetas, 830.000 pesetas, 840.000 pesetas, 850.000 pesetas

860.000 pesetas, 870.000 pesetas, 880.000 pesetas, 890.000 pesetas

900.000 pesetas, 910.000 pesetas, 920.000 pesetas, 930.000 pesetas

940.000 pesetas, 950.000 pesetas, 960.000 pesetas, 970.000 pesetas

980.000 pesetas, 990.000 pesetas, 1.000.000 pesetas, 1.010.000 pesetas

1.020.000 pesetas, 1.030.000 pesetas, 1.040.000 pesetas, 1.050.000 pesetas

1.060.000 pesetas, 1.070.000 pesetas, 1.080.000 pesetas, 1.090.000 pesetas

1.100.000 pesetas, 1.110.000 pesetas, 1.120.000 pesetas, 1.130.000 pesetas

1.140.000 pesetas, 1.150.000 pesetas, 1.160.000 pesetas, 1.170.000 pesetas

1.180.000 pesetas, 1.190.000 pesetas, 1.200.000 pesetas, 1.210.000 pesetas

1.220.000 pesetas, 1.230.000 pesetas, 1.240.000 pesetas, 1.250.000 pesetas

1.260.000 pesetas, 1.270.000 pesetas, 1.280.000 pesetas, 1.290.000 pesetas

1.300.000 pesetas, 1.310.000 pesetas, 1.320.000 pesetas, 1.330.000 pesetas

1.340.000 pesetas, 1.350.000 pesetas, 1.360.000 pesetas, 1.370.000 pesetas

1.380.000 pesetas, 1.390.000 pesetas, 1.400.000 pesetas, 1.410.000 pesetas

1.420.000 pesetas, 1.430.000 pesetas, 1.440.000 pesetas, 1.450.000 pesetas

1.460.000 pesetas, 1.470.000 pesetas, 1.480.000 pesetas, 1.490.000 pesetas

1.500.000 pesetas, 1.510.000 pesetas, 1.520.000 pesetas, 1.530.000 pesetas

1.540.000 pesetas, 1.550.000 pesetas, 1.560.000 pesetas, 1.570.000 pesetas

1.580.000 pesetas, 1.590.000 pesetas, 1.600.000 pesetas, 1.610.000 pesetas

1.620.000 pesetas, 1.630.000 pesetas, 1.640.000 pesetas, 1.650.000 pesetas

1.660.000 pesetas, 1.670.000 pesetas, 1.680.000 pesetas, 1.69